

LA LECTURA, instrument d'educació

Amb motiu de la Festa del Llibre i de la publicació de «Quins llibres han de llegir els infants?», de l'Escola activa de Pares, he cregut convenient treure uns consells que poden ésser interessants per ensinistrar el nen a la lectura i al maneig dels llibres.

Totes les persones, activitats, circumstàncies que afecten a la vida del nen, contribueixen en un sentit o altre a la seva formació humana.

Contribuiran a ella en major grau quant més hagi pogut el nen identificar-se amb les persones, participar en les activitats, assimilar les circumstàncies.

La lectura, que exigeix una gran participació del lector i afavoreix la identificació amb una gran varietat de personatges i l'assimilació de les circumstàncies més diverses, és una de les activitats que contribueixen d'una forma notable a la formació del nen. Per tant, els educadors no podem deixar les lectures dels infants a mans de l'atzar.

Valor educatiu de la lectura

Tota obra literària produeix una identificació entre els valors que porta i el lector. El lector assimila el contingut i queda marcat per l'orientació positiva o negativa de l'obra. El valor educatiu de la lectura consisteix en obtenir del lector una participació activa que li permeti dialogar amb el que ha llegit, cosa que només és possible al lector amb formació literària.

La formació literària comença amb l'aprenentatge de les primeres lletres i la lectura dels primers contes, i per això cal orientar-la de bon començament, convençuts que:

1.er El nen que llegeix passa pels camins que altres homes han assenyalat mitjançant la paraula escrita.

2.^{on} Llegint, el nen treballa aquelles facultats —comprensió, imaginació, memòria, sensibilitat, relació lògica, etc.— que li serviran no solament per a profunditzar en la lectura, sinó també en la pròpia vida.

3.er El camp limitat de la vida del nen s'eixampla considerablement amb el coneixement humà de persones, problemes i ambients que potser mai no arribarà a oferir-li la vida real.

Dificultats actuals

Avui en dia, quan els mitjans audio-visuals de difusió —cinema ràdio, televisió— són a l'abast dels nostres infants, la lectura ha vist limitat i delimitat el seu camp d'una manera que resulta en el fons beneficiosa per la literatura infantil i, en definitiva, per als infants.

El llibre, s'ha fet més llibre, per tant més formatiu.

Però l'educador ha de tenir compte d'aquests nous mitjans de formació que se li ofereixen, situar la lectura respecte d'ells, relacionar-la amb ells sempre que li sigui possible.

Com sempre, tindrà de buscar la relació de lectura i realitat en la vida del nen, perquè no es formin compartiments estancats en la seva personalitat.

L'exemple

Convé que, àdhuc abans que pugui escollir un llibre, el nen vegi llegir.

Els nens són sovint sensibles a aquest exemple i aviat agafen llibres o revistes, encara que sigui al revés, amb la mateixa emoció del qui realitza un ritus màgic.

Això pot ser una bona introducció a la lectura, que té molt de màgic, en la nostra vida.

Convé també que els nens sentin a les persones grans parlar del què han llegit, consultar un llibre durant una conversa; això els introdueix en la relació bàsica lectura-vida.

Respecte al llibre

Els nens han de començar a respectar els llibres abans de saber llegir. El nen ha de veure el llibre sempre ben tractat a les mans de la persona gran, ben col·locat a l'estanteria quan el deixem.

En aquest sentit, els primers contactes amb el llibre són importants. Procurarem, davant de tot, no exigir res que no puguin fer els nens sols; mai no abandonarem un llibre en unes mans incapaces de moure els dits amb precisió.

Començarem essent nosaltres, els grans, els qui li mostrarem els tresors del llibre de figures. Després guiarem les seves manetes en la complicadíssima i precisa operació d'admirar el llibre, obrir-lo, passar les fulles sense saltar-ne cap, tancar-lo i guardar-lo.

Després anirem exigint gradualment als infants, i a mesura de les seves possibilitats, la mateixa cura, el mateix respecte, el mateix ordre. En aquest aprenentatge els primers passos són sorprenentment fructífers perquè ens marquen molt i perquè eviten mals costums que són difícils de corregir.

Formació d'una biblioteca personal

D'una forma o d'altra, tots tenim la nostra biblioteca personal per humil que sigui, i seria molt desitjable que aquesta biblioteca comencés amb els primers llibres de dibuixos i continués amb els que es regalen al nen pensant en la seva personalitat.

Aquesta biblioteca seria el nucli de la biblioteca personal, la que després el nen, de gran, augmentaria ell mateix.

Elecció del llibre

El nen ha d'arribar a escollir els seus llibres.

El nen petit, pot admetre el llibre inesperat, però als 8 o 9 anys ha de poder anar a la llibreria amb la persona gran, per començar a entreveure tota la importància i dificultat d'escollir, d'entre tants llibres de cobertes atractives, el que ha de llegir.

A mesura que passin els anys hem de donar llibertat al nen lector perquè efectui les compres dels seus llibres. És un fet que, als 14 anys, el llibre que els nois i les noies llegeixen amb més gust és el que ells mateixos han escollit. És necessari, doncs, que a aquesta edat siguin capaços d'entrar en una llibreria per a comprar els seus llibres.

Cura dels llibres a la biblioteca

Des del primer moment, i especialment en els primers anys, tindrem cura de forrar els llibres, actualment el forro pot ser de plàstic transparent i la coberta seguirà atraient amb els seus dibuixos, ensenyar a forrar-los i posar cobertes, restaurar, etc.

Juame Valls

HEM LLEGIT

REFORMA DEL REGIMEN MUNICIPAL

(Transcrivim alguns fragments d'un interessant editorial de la revista "CUADERNOS PARA EL DIÁLOGO" del mes de novembre passat.)

El sistema vigente de gobierno municipal en España es muy insatisfactorio. Arranca de la ley de Bases de 17 de julio de 1945 y ha permanecido en esencia invariable desde entonces. En la actualidad se prepara una modificación importante de la Ley de Régimen Local...

Según la Ley de Régimen Local en vigor, «el gobierno y administración del Municipio estarán a cargo del alcalde y del Ayuntamiento (art. 58). El alcalde nunca es elegido democráticamente. Es nombrado bien por el ministro de la Gobernación, bien por el gobernador civil... (art. 62).

(...) Los concejales, como es sabido, se designan en tres tercios: el primero por elección de los cabezas de familia (todo el mundo reconoce que estas elecciones transcurren habitualmente entre la indiferencia y abstencionismo en alto grado de los electores); el segundo tercio es por elección de los organismos sindicales...; el tercero por «elección»... que los propios concejales de los dos primeros tercios hacen entre los vecinos miembros de entidades económicas, culturales y profesionales radicadas en el término.

(...)

Frente a ello propugnamos un sistema que permita la revitalización de la vida local y el surgimiento de un auténtico liderazgo municipal: un Ayuntamiento elegido por voto igual directo y secreto de los vecinos de cada Municipio, es decir, por todos los españoles mayores de edad o emancipados que en él residan habitualmente, y un alcalde elegido de abajo arriba, bien directamente por los vecinos, sobre todo en los Municipios pequeños, bien elegido por los concejales, especialmente en las grandes ciudades.

En fi, un tema i una opinió que a tots ens afecten molt directament. I, encara que no poguem fer-hi res, és interessant que estiguem al corrent de com està la qüestió.